

Rapla Rajooni Tööräha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee üldkohustustlik OTSUS nr. 1

Rapla

2. märtsil 1959. a.

Kultuurimälestusmärkide ja looduskaitse kindlustamisest Rapla rajoonis

(Vt. «Ühistöö» nr-d 35, 36)

- 15) Kivikalme (Kalmuvare) «Pioneeris kolhoosi maa-alal, end. Angerja mõisa põllul kivivarene sees; 16) kalmu (Rahastuugi mägi) «Pioneeris kolhoosi maa-alal, end. Kaharpea, Kasepere ja Vaino talu piiril; 17) ohvrikivi (12 lohuga) «Pioneeris kolhoosi maa-alal, end. Angerja mõisa põllul Kose maanteest 30-40 m ida suunas; 18) ohvrikivi (6 lohuga) «Pioneeris kolhoosi maa-alal, end. Angerja mõisa põllul Kose maanteest 70-80 m ida suunas; 19) ohvrikivi «Pioneeris kolhoosi maa-alal, end. Angerja mõisa põllul kivivarene sees kuivati juures; 20) ohvrikivi «Pioneeris kolhoosi maa-alal, end. Angerja mõisa põllul kolhoosi kuivati ja lao lähedal, põhja suunas; 21) ohvrikivi «Pioneeris kolhoosi maa-alal, end. Angerja mõisa põllul kolhoosi kuivati ja lao lähedal, ida suunas; 22) ohvrikivi «Pioneeris kolhoosi maa-alal, end. Angerja mõisa põllul kolhoosi lao lähedal, kirde suunas; 23) ohvrikivi «Pioneeris kolhoosi maa-alal, end. Angerja mõisa pargi taga, end. Oksa talu juures; 24) ohvrikivi (3 lohuga) «Pioneeris kolhoosi maa-alal, end. Angerja mõisa põllul, Kose maanteest 120-130 m kaugusel ida suunas; 25) end. Angerja lossi varemed (muistne linnus) «Pioneeris kolhoosi maa-alal, Angerja pargi idaosas Pähkla jõe kaldal. Ajalooline seos «Ühistöö» ülestõusuga 1943. aastal; 26) ohvrikivi (Sintallikas) 27) ohvrikivi (Sillimaalikas) 28) ohvrikivi (Kurrika allikas) Kõik koiin. allikat asuvad «Pioneeris kolhoosi maa-alal, end. Hileotsa talu lähedal; 29) kivikalme Kohila sovhoosi Tohisoo osakonna maa-alal, Tohisoo külas, end. Otsa talu lähedal; 30) end. Lohu mõisa hoone pilt-tapeidid «Vambola kolhoosi keskuse hoone teisel korrusel. Pilt-tapeidid, mis kujutavad stseeni Cervantese «Don Quijotest» (10 tapeti XIX sajandi algusest, prantsuse töö, 1957. a. konserveeritud Eesti NSV Kultuuriministeeriumi poolt); 31) Kadaka küla karstjala «Vambola kolhoosi maa-alal, Kadaka külas Lohu jaama lähedal. KOHILA ALEVI TERRITOORIUMIL: 1) Kohila alevi park (kuused ja männid) Kohila alevi ja Kohila-Paberivabriku vahelisel maa-alal; 2) männide grupp (mägimänni vorm) Kohila alevi maa-alal jõe kaldal, uue koolimaja ehituspilatsi juures; 3) end. Tohisoo mõisa park Kohila Keskkooli maa-alal; 4) Süüres isamaasõja langenute mälestusmärk Kohila Alevi TSN Täitevkomitee ja kultuurimaja vahelisel maa-alal; 5) end. Kohila valimaja Kohila alevi ja kulla täitevkomitee maja. Seoses 1905. ja

- 18) ohvrikivi (12 lohuga) Kodila sovhoosi. Kelba osakonna maa-alal, end. Olevainu talu alamraal; 19) ohvrikivi (5 lohuga) «Tulevik» kolhoosi maa-alal, end. Mudaaugu talu lähedal; 20) ohvrikivi (Mustekivi, 7 lohuga, legendiga) «Tulevik» kolhoosi maa-alal, end. Mustekivi talu karjamaal; 21) ohvrikivi «Tulevik» kolhoosi maa-alal, end. Männikmäe talust lääne suunas 1 km; end. Adilla mõisa põllu ja heinamaa äärel; 22) ohvrikivi «Tulevik» kolhoosi maa-alal, end. Silmu talu põllul; 23) ohvrikivi (5 lohuga) «Tulevik» kolhoosi maa-alal, end. Mikkuri talu karjamaa ääres, kolhoosi keskusest 1,2 km meetril põhja-suunas; 24) ohvrikivi «Tulevik» kolhoosi maa-alal, end. Altooa talu lähedal põllul; ohvrikivi (3 lohuga) «Leegis» kolhoosi maa-alal, end. Sillaotsa talu heinamaa ja põllu ääres; 25) ohvrikivi (12 lohuga) «Leegis» kolhoosi maa-alal, end. Eepiku talu põllul; 26) ohvrikivi (12 lohuga) «Leegis» kolhoosi maa-alal, end. Eepiku talu põllul; 27) rööngakalmu (kivikalme) «Tulevik» kolhoosi maa-alal kolhoosi keskuse juures, ümberlingi istutatud männid; 28) Mäeküla tuuleveski (talu arhitektuuriline objekt) Kohila sovhoosi Hageri osakonna maa-alal, veski paekivist ehitus; 29) Fr. B. Kreutzvaldi maja Kohila sovhoosi Kelba osakonna maa-alal; end. Ohuiepa mõisa Maja, kus Kreutzvald elas 15.-20. eluaastani; 30) Hageri kirikus: a) altari barokkstiilis XVII sajandist, 650 x 324 cm, üle värvitud; autorid Chr. Ackermann ja V. Rabe; b) puuskiptuuri grupp «Kolgate»; varem asus altari keskosas, praegu seisab eraldi kiriku läänepoolsel seinal. Autor V. Rabe; 31) Hageri karstjala Kohila sovhoosi Hageri osakonna maa-alal.

- LELLE KOLANOUKOGU TERRITOORIUMIL: 1) end. Lelle mõisa park (maa-aluse käiguga) «Rahu» kolhoosi I brigaadi maa-alal; 2) Hileimägi koos põlise mitmeharulise pärnaga (pärn seoses legendiga) «Rahu» kolhoosi maa-alal; 3) Nassa küused ja männid Hilekõnnu külas; 4) end. Kädva mõis (arhitektuuriline objekt) Lungu sovhoosi Kädva osakonna maa-alal; 5) end. Kädva mõisa juures olevad põlispuid Lungu sovhoosi Kädva osakonna maa-alal; 6) arukaskede grupp Hilekõnnu külas, Lelle raudteejaama lähedal; 7) vennaskaimistu isamaasõja perioodi fasiliste poolt mõrvatutele Lelle suruaias. KÄRU KOLANOUKOGU TERRITOORIUMIL: 1) end. Käru mõisa park Käru Keskkooli maa-alal; 2) kalmu Lungu sovhoosi maa-alal. KÕUE KOLANOUKOGU TERRITOORIUMIL: 1) Nõukogude armee võltsiteate vennashaud Kõue Kõla TSN Täitevkomitee juures;

2) kalmu (Surnumägi) Kõue külanõukogu Ardu küla maa-alal. ALANSI KOLANOUKOGU TERRITOORIUMIL:

- 1) vana lehis «Külvaaja» kolhoosi maa-alal kolhoosi kontori juures; 2) vanad männid (2 tk.) «Külvaaja» kolhoosi maa-alal Ojasoo külas; 3) Aksi rändrahn Alansi Kõla TSN Täitevkomitee juures; rahn ümbermõõt 25,4 m; 4) põlispuude grupp «Külvaaja» kolhoosi maa-alal, Harni 7-kl. Kooli juures. 5. Keelata puisteede ja üldkasutatavate teede ääres kasvavate puude rikkumine ja maharajamine. 3. Riikliku kaitse alla võetud maastikuliste alade loodusliku liime muutmise äriloidmiseks keelata neil aladel kaevete teostamine, veekogude süvendamine ning veepinna alandamine, vete reostamine, metsalageraale ja üksikute puude ning salude maharajamine, ehituste püstitamine, küttesinate ning ehitusmaterjalide ladude ja uute teede rajamine. 4. Keelata kaitse alla võetud parkides puude mahavõtmine (välja arvatud sanitaarraieid, koostööstatule kohalike metsamajanditega), kasvavate puude rikkumine, loomade karjatamine pargi territooriumil, masinatega sõitmine väljaspool olemasolevaid teid, pargi reostamine igasugusel muul viisil. 5. Rahvapüüde läbiviimist parkides ja mujal kauniste kohtades, eriti riiklike keelualadel, lubada ainult kooskõlastatult Eesti NSV Looduskaitse Valitsuse ja Rapla Rajooni TSN Täitevkomiteetega. Peokorraldajatel tuleb peopiats korradada kahe päeva jooksul pärast ürituse toimumist: Autode parkimine looduskaitse aladel on lubatud ainult rajooni täitevkomitee poolt selleks määratud kohtadel. 5. Keelata kaitse alla võetud üksikobjektidel puude, rändrahnude, haruldaste taimekoosluste, haruldaste lindude pesade jne. asukoha muutmise, mahavõtmise, lõhkumise või mõnel muul viisil rikkumine. 6. Kõlkide tööde teostamine, mis on seotud kaitse all olevate maa-alade ja üksikobjektide liime mõeldäpääsematu muutmise või rikkumisega, tuleb eelnevalt kooskõlastada rajooni täitevkomiteetega. 7. Keelata roiskive juhtimine veekogudesse ilma vastavate settekaevudeta või muude filtrimis-seadmeteta ja autode ning teiste veedite pesemiskohtade asutamine kalavete, süvitus-, ja puhkepaikadesse rajooni täitevkomitee loata. 8. Kohustada kolhoose, sovhoose jt. asutusi ning ettevõtteid kooskõlastama rajooni tööräha saadikute nõukogu täitevkomiteetega: a) üldlevinud kaevete rajamine asukohad (savi, kruusa, liiva jt. karjääride rajamine); b) uute side- ja elektriliinide rajamine ning vanade rekonstrueerimine. 9. Igasuguste uute ehituste, tarade jne. püstitamisel maanteede otseesse lähedusse (kaugus 500 meetrit maanteest) tuleb ehituste projektid ja asendi plaanid kooskõlastada rajooni täitevkomiteetega. 10. Vähihde täieliku väljasurumise vältimiseks keelata nende püki Rapla rajooni territooriumil asuvates veekogudes kuni 1961. aastani. 11. Keelata mustade toonekurgede kui loodusharulduste hävitamine, nende pesade ja pesapuude rikkumine ja mahavõtmine.

Võtta maastikuks kaitse alla musta toonekurg pesitsuskohad 250-meetrilise raadiusega. Metsaõulematel ja metsavahtidel teha kindlaks kõik oma tööpiirkonnas asuvad musta toonekurg peesad ja hoolitseda nende kaitse eest. 12. Kohustada Rapla rajooni miilitsaõulematel ja VS «Jõudu» Rapla rajooni kalandussektiooni juhtide otsustavalt võitlema kalade iga liiki rööpvõrgi vastu, esitades vastavad aktid kalapüügi eeskirjade jikkumise kohta Riiklikute-Kalavarude Kaitse ja Taastamise Inspektorile. 13. Käesoleva üldkohustustliku otsuse täitmiseks nõutavate lubade taotlustele kuuluvad eelnevalt kooskõlastamisele Rapla Rajooni TSN-TK Kultuuriosakonna kultuurimälestusmärkide ja looduskaitse sektioonis. 14. Käesoleva üldkohustustliku otsuse täitmise kontrolli panna rajooni, alevi ja küla tööräha saadikute nõukogude täitevkomiteedele, miilitsaosakonna töötajatele ning kultuurimälestusmärkide ja looduskaitse sektiostoni ning ühis-kondlikele usaldusmeestele. Ühis-kondliku kaitse alla võetud objektide säilitamise kindlustamine panna maavaldajale, kelle territooriumil need asuvad. 15. Käesoleva üldkohustustliku otsuse rikkujaid karistatakse rajooni täitevkomitee administratiivkomisjoni poolt administratiivkorras kas hoiatuse või rahastrahviga 25-100 rublani. Kui otsuse rikkumise esineb kriminaalne iseloom, karistatakse süüdlasi Eesti NSV Olenmõukogu 7. juuni 1957. a. seaduse «Eesti NSV looduse kaitsest» alusel. 16. Anda õigus käesoleva üldkohustustliku otsuse rikkujate karistamiseks iseseisvalt hoiatuse või rahastrahviga: a) miilitsaõulemale 15-50 rubla-ni; b) alevi täitevkomiteedele 5-10 rublani; c) küla täitevkomiteedele 5-10 rublani. 17. Käesolev üldkohustustlik otsus jõustub 10 päeva möödumisel pärast avaldamist rajooniajalases «Ühistöö» ning on kehtiv Rapla rajooni administratiivpiires kaits aastat. M. VEERIS, Rapla Rajooni TSN Täitevkomitee esimehe asetäitja L. KAASIK, Rapla Rajooni TSN Täitevkomitee sekretär ***** OIENDUS: «Ühistöös» nr. 36 (1238) on sattunud toimetuse tööajale M. Grossi süü tõttu eksitav-viga. Teisel lk õigeks lügeda: «Kalu külanõukogu (kuuenda koosseisu) esimehe istungjärk». Toimetaja kt. T. TEDER. Vajatakse kilrest kooliteenijat. Teat. Palamula Algk., tel. Alu 53. Müda maja 1 km kaugusel Lohu Jaamast Teateid saab Rõu külast Ed. Laveit. Rapla rajooni kohaliku majanduse kombinat müüb asustusele, kolhoosidele ja eraisikutele ehituspässi, ahenõubevankri rattaid ja rangipüdi. Tasumine toimub pangalaekandega või sularahas. Teateid saab: Rapla, Vaksali t. 1, tel. 2.